

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Időkre Negyedévre	5 .			
Egészévre	20 .			

ROSTA.

A kérdés most már nem az, hogy mire veszi rá a királyt a bécsi sugallás; hanem első sorban az érdekli az országot, hogy amennyiben a fenyegetéseket beváltják és csakugyan megmerészelik próbálni az alkotmányellenes kormányzást: vajjon hol kapnak hozzá embert s ha ember akad, hol vesz pártot?

Mert hiába emlegetik, hogy pártot is lehet venni! Én nem hiszem . . . A szabadelvűpárt tagjai is becsületes magyar emberek, akik szeretik hazájukat és nem kaphatók arra, hogy elárulják a nemzet ügyét.

A nagy hadüzenet vége hát az lesz majd, hogy a szabadelvűpárt is beleolvad az ellenzéki szövetségbe; mert a mikor veszélyben a haza, akkor Magyarországon csak egyetlen egy párt lehetséges: a nemzet pártja! . . .

* * *

A kereszt szent és dicső jel. És kétség nélkül való, hogy a budapesti egyetem keresztény ifjainak a kereszt kifüggesztésére irányuló mozgalma, kivált ha az jogfolytonosság helyreállítására törekszik, el nem ítélhető.

De mingyárt más a helyzet, mihelyt ellenmozgalom támad, mely a kereszties ifjak kívánságában felekezeti türelmetlenséget sejt.

Még ha ez a túlérzékeny aggodalom alaptalan is, rendkívül tapintatos gondolat az izgalmak kölcsönös elkerülésére a kereszt helyett az egyetem minden termében a magyar országoimer kifüggesztése a koronával és a kereszttel.

Mit jelentsen tehát a keresztény ifjak további fészkelődése, hogy ők ebbe nem nyugodhatnak bele?

A címer elébb való, mint a kereszt.

Elsőször vagyunk magyarok, a magyar nemzet tagjai, Magyarország polgárai és csak azután katolikusok, reformátusok, zsidók és babilisták.

Tehát le a kalappal a nemzeti címer előtt, tisztelt 1905-iki márciusi ifjuság!

* * *

Szegeden nagy a háborúság.

Mit is mondott Kossuth Lajos Szegedről?

Nemzetem büszkesége! ezt mondotta.

Nes hát ez a nemzetem büszkesége, az

árvtzi város különös izgalmak közt él pár nap óta.

A szegedi 48 as követ, ama bizonyos nyakkendőten Polener mód felett és irlgalmatlanul gyűlöli Bánffy Dezsőt.

Már most Tallián Béla miniszter lemondott a szegedi mandátumról. A szegedi újpárt báró Bánffy Dezsőt léptette föl.

Az ember azt gondolhatta volna, hogy egyhangu lelkesedéssel kikiáltásák. Mert ha a szabadelvűpárt (akié most a kerület) lemond a kerületről, Bánffy ellen, az ellenzéki szövetség s a nemzeti küzdelmek vezéralakja ellen csak nem állit jelöltet a szövetség 48-as párt.

De bizony állit. Még pedig akár tizet is!

Talaja ugyan nincs abban a kerületben.

De Polener Gyűlöli Bánffyt. Tehát borsot kell a nemzet egyik vezérének orra alá törni!

Ezek után bizonyos, hogy Rónay Jenő szabadelvűpárti jelölt is fellép . . .

Éljen az ellenzéki összetartás és szövetség!

Az állami nyelv.

— márc. 24.

(Sz.) Midőn 1723-ban az országgyűlés megalkotta az örökösödési törvényt a magyar trónra s kimondta, hogy a most is uralkodó dinasztia mily sorrendben örökli szent István koronáját, rögtön, szoros egymásutánban alkotta meg a szakaszokat, hogy a magyar államiság alkotmánya, függetlensége érintetlen maradjon, a király a nemzeti jogokat épen tartja, szentül tiszteli, magát megkoronáztatja, a nemzet állami s alkotmányos jogaira leteszi az esküt, szóval az ország ősi szervezete s alkotmánya épen marad.

Még akkor, igaz, hogy a latin volt az országgyűlés nyelve, de akkor sa az előtt így volt ez egész Európában. A latin nyelv volt a kultura nyelve mindenütt. Csak azon század folyamán bontakoztak ki az állami nyelvek az európai országokban. Elsőnek a francia, azután az olasz, az angol, a német, hogy átvegyék a latin nyelv művelődési örökségét saját földjükön. A magyar is követte az európai államokat s a latin

nyelv helyét az összes állami szervezetben visszafoglalta a magyar nyelv, mely épen úgy, mint a többi faji nyelvek, a francia, angol, olasz vagy német az ő belterjes fejlettségével, alkalmas lett és képessé vált az európai művelődés folytatására s felőlelésére.

Nem tagadjuk tehát, hiszen ősi okirataink mind azon a nyelven szólnak a 19-ik század első negyedéig, hogy nálunk is, mint máshol, a latin volt a tudomány, a művelődés, a kormányzat nyelve a mult századokban. De a német nem volt, csak József császár akarta azzá tenni. Neki sem sikerült. Vissza is vonta. No meg a Bachrendszer hozta be. De az is megszűnt.

Az 1867-es alkotmány is visszaállította a magyar állami jogokat, a király megkoronáztatott és megesküdt az alkotmányra.

Alkotmányos volt-e József császár erőszakoskodása a német nyelv behozatalára, vagy a Bach-rendszer germanizálása? Nem volt. Van-e törvény arra, hogy a német nyelv lehet az országban bármely kormányzati ágban a hivatalos nyelv? Ilyen nincs. Mi jogon maradt tehát a német nyelv a magyar katonaság hivatalos nyelve? Arra törvény nincs.

Azt mondják, az 1867. évi törvény a királyra ruházta az egész hadseregnek kiegészítő részét alkotó magyar hadseregnek is az összes hadsereggel egységes vezetését, vezérletét és vezényletét, tehát ebben foglaltatik a jog arra, hogy a király a németet tarthassa fenn a magyar hadsereg hivatalos nyelveként. Ez világos félremagyarázása a törvénynek, mintha az egységes vezénylet kifejezés alatt foglaltatnék a nyelv meghatározási joga. Ez ebben semmi szín alatt nincs. Mert a vezényleti jog nem egy és ugyanaz a nyelv meghatározásának jogával. De a magyar állam nyelve még csak kérdésbe sem jöhet egy magyar intézménynél. Az egységes vezényletnek nem is szükségszerű követelménye a német nyelv vagy egy és ugyanazon nyelv. Hiszen akkor a különféle nyelvű államok szövetsége képtelenség lenne, az olasz a német nyelvű

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
hurutos bajainál, ueymint idült bronchitis, számarhu-
rut és különösen lábadozóknál influenza után ajánlatik.
Elmellaz étvagyat és a testsúlyt, elhívólja a köhögést és a köpetet és megazünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó
remitt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegekint 4—kor. ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg
alantli céggel legyenellattva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

hadsereggel együtt nem működhetik. Ez tehát nem áll. Szabasztopol ostrománál hétféle nyelvű hadsereg egységes vezérlés és vezénylet alatt működött. De nálunk a honvédsereg fennállása a legjobb cáfolat erre. A honvédsereg magyar vezényszóval, magyar zászlóval a hadsereg kiegészítő része. Külön, magyar nyelven folyik egész kezelése s ennek dacára mind technikai kiképzése, mind harcászati begyakorlottsága mi kívánni valót sem hagy hátra. A hadgyakorlatokon mindig a legfelsőbb elismeréssel végzi feladatát a német vezényszóval vezérelt közös katonaság mellett s nincs bábeli zürzavar. Tehát ez világos cáfolat arra, hogy a hadsereg magyar részében sem feltétlenül szükséges a német nyelv s a magyar nyelv oda bevezethető. Erre joga van az országnak.

A széki mandátum.

Az első petíció tárgyalás.

Az új választásokból kifolyólag tegnap délelőtt tárgyalta a kir. kuria az első petíciót, amely a széki választó kerületben, az ország egyik legkisebb választó kerületében, ez év január 26-án lefolyt képviselőválasztás érvénytelenítését kéri.

A széki választókerületben, amelynek összesen 161 választója van két jelölt állott szemben egymással: Révai M. r. kormánypárti jelölt és Szemere Miklós disszidens. A választási kampány azzal végződött, hogy Révai Mór 126 szavazatot kapott Szemere Miklós 31 szavazatával szemben, s így Révai Mór 16 szótöbbséggel lett a kerület képviselője.

A kisebbségben maradt Szemere párt a választást kérvénnyel támadta meg, a melyet tegnap tárgyalta a királyi kuria első választási tanácsa Paiss Andor elnöklete alatt. A tanács tagjai: Adám András (előadó)

Válkai Bertalan, Fittler Imre és Joneskó István. Jegyző: Schopf Endre. A kérvényezőket Farkas János dr. deési ügyvéd képviseli, a megtámadott képviselőt Edvi Illés Károly védi, míg a választásvédő választók képviselője: Hoffer Aladár dr. Miután a megtámadott képviselő védője kijelentette, hogy a petíció ellen alaki szempontból kifogása nincsen, Farkas János dr. a kérvényezők meghatalmazottja, ismertette a kérvény tartalmát.

Előadja, hogy ez év január hó 2-től kezdve, amikor Révai Mór beszámolóját tartotta a kerületben, a képviselői főemberei Hoffer Aladár és Rónai Agost naponta etették itatták a választókat, s napirenden volt a vesztegetés is. Ez így tartott egészen a választás napjáig. Vádolja a kérvény Nagy Lajos szamosújvári főszolgabíráját, hogy hivatalos hatalmával visszaélt olyképen, hogy a választók egy részét Révai Mór javára preszszionálta. Így többek között az egyik választót, Sükösd Józsefet megfenyegette, hogy egy befejezett bűnügyét felújítja és börtönbe juttatja őt, ha nem szavaz Révaira. Sükösd József testvérbátyját, Sükösd István pedig felhatalmazza, hogy Ábrahám Izsák kormájában 800 korona erejéig, bort rendeljen a választók számára, természetesen azért, hogy Révai felé hajoljanak.

A kérvény ezenkívül még egész esomó visszaélést sorol fel, amelyek főképen arra vonatkoznak, hogy Révai a választókat pénzzel, ruhával, könyvekkel és egyéb ajándékokkal megvesztegette. Érdekes a petíciónak az a pontja, amely elmondja, hogy Márton József budapesti szeszgyáros, akinek a nevére 40,000 korona érkezett a szamosújvári takarékpénztárhoz, a Révaiakkal történt összebeszélés folytán fellépett a kerületben harmadik jelöltnek s szerenésen ki is osztotta a 40,000 koronát. Mikor ez megtörtént Márton kijelentette, hogy ilyen istentől elrugaszkodott kerület nem kell neki, s felhívta, az általa megvesztegetett választókat, hogy

szavazzanak Révaira. A kérvény állítja, hogy ez a csiny Révai Mór beleegyezésével történt, s 40,000 koronát is Révai küldte Mártonnak.

Mindezek alapján kéri a petíció a választás érvénytelenítését, esetleg a fertőzött 118 szavazattal levonásával annak kimondását, hogy az érvényes szavazatok többségét nem Révai Mór, hanem Szemere Miklós nyerte el. A kérvény szerint Révai Mór csak 8 érvényes szavazatot kapott. A petíció a képviselő cselekvő és szenvedő választói jogának felfüggesztését is kéri.

Ezután az elnök szünetet rendelt el.

A városi muzeum.

Debrecen város nagyvédemű közönségéhez!

Debrecen sz. kir. város muzeuma a Csokonai ünnepek alkalmával f. évi május havában fog ünnepélyesen megnyitni.

Addig is minden szombaton d. u. 2—4-ig, s vasárnap d. e. 10—12 ig Egyháztér 2. sz. I. em. ideiglenes helyiségében az érdeklődők által megtekinthető.

E muzeum egyik főhivatása a város multjára vonatkozó minden okirat, levelezés, emléktárgy összegyűjtése, megőrzése s közszemlére bocsátása.

Ezen hivatásának természetesen csak úgy felelhet meg, ha abban polgártársaink jóakarata s áldozat készségére számíthat.

Hány olyan, semmi forgalmi értékkel sem bíró irás, nyomtatvány, könyv, a népelet mult szokásait, viseletét feltűntető eszköz, ruha, kép stb. kallódik s vész el egyszerű közönyből, a melyek összegyűjtve s megőrizve, a kutatóknak s utódoknak, megbecsülhetetlen kincsét képeznek.

Teljes bizalommal bátorkodunk a város minden jóra s áldozatra kész polgárságához fordulni, kegyeskedjék minden, bármily esakélységnek látszó, fent jelzett, a muzeumba illő tárgyat a város muzeumának akár aján-

Cigányéknál bál van.

A kávéház egy sarokasztala mellett együtt ülnek a lakótársak. Az egyik ír, a másik olvas. És sört iszik mindkettő.

— Mit irsz öreg? — kérdi az olvasó az írótól.

— Játszi humort, kurta sorokban. (Ez verses karcolatokat jelent.) — Kell egy kis költség a dupla ünnepekre! . . .

Hogy aztán meglett a vers (vagy egy félóra mulva), folytatták a beszélgetést, a hol abbahagyták.

— Rossz találmány a dupla ünnep. Bár sohse volna!

— Miért hékás? Inkább jó, én legalább szeretem. — Két napos pihenő, két napos dologtalanság. Folyton aludni lehet. Mesés intézmény.

— rdögöt. Csupa kellemetlenség. Hogy az ember elutazzék, arra kevés az idő, hogy itthon maradjon, arra sok. — Pihenőnek se pihenő. Mire belejön a lustálkodásba, már megint dolgozni kell. Nem lehet sehová se menni, mert minden tele van néppel, és nem lehet otthon maradni, mert az ember agyonunja magát.

— Hm, hm. Mondasz valamit. Hát ki kéne valamit gondolni a dupla ünnepre.

— Jó, hát gondolj ki valamit.

— Volna egy ideám. Rendezzünk bálát.

— Bálát? Hol?

— Odahaza, a Pál-utcában.

— Ej, bolondság. Arra kicsi a lakás.

— Lári-fári. Semmi se kicsi, és semmi se nagy. Csak alkalmazkodni kell a méretekhez. Ha tízezer embert hívsz meg, a re-

doute is kicsi, a remeteráknak meg a csigaház is palota. Aztán meg, ha kicsi leszen a ház, kirugjuk az oldalát! . . .

— Jó, hát rendezzünk bálát! . . .

. . . És rendeztek bálát. Másnap már szétmentek a meghívók. Művészi rajzok voltak, eredeti képek. Márk Lajos csinálta, Tolnai Akos, Faragó József, Linek Lajos, a kis Feiks, Magyar Gusztáv. Barátságából csinálták a fiuk, de szebbek voltak a képek, mintha pénzért csinálták volna. — A szöveget úgy írta rá a két cimbor. Kevés volt nagyon!

„Dupla ünnep első napján bál lesz.

Ha jöttök, lesztek; ha hoztok esztek.

Utóirat: Kést és villát kiki magával hoz.”

Volt nagy készülődés. Ételvásárlás, italbeszerzés. Minden forgó tőke befektetésekre fordítódott, de még a hitelt is igénybe vették, a közhittel legvégső határáig.

De látszatja is volt. Két langouste pirosított papírtálon. Osztriga is került, a pástétom meg olyan hitvány elemózsia volt, hogy nem is érdemes megemlíteni. Az előszobában egész arzenál flaskó. Pezsgő, bor, malaga, torinói wermuth. (Hej, ha ezekhez pohár is volna, milyen szépen lehetne vigadni!)

Este aztán jöttek a vendégek. Bizony isten tizenkét fiakkal állott meg a kapu előtt. Nagyra is volt vele a esőndes utca egyszerű népe.

— Mindig mondtuk, hogy ezek valami nagy urak. Csak tetteik az egyszerűséget és szegénységet — mondta az egyik.

A többség azonban azon a véleményen

volt, hogy itt lakodalmat ülnek. — Egyre a menyasszonyt várták.

No meg jött az is. A kis színház nagy művésznője. Kívágott ruhában jött. A mamáját hozta magával meg egy nagy libamáját. A mire azt mondta az egyik házigazda. — Valamivel kevesebb valamivel több lett volna.

Azt hiszem, a libamájra értette.

A fiuk frakkban vagy smokingban. S mindenki hozott valamit: elemózsia, itókat. Szóval piknikszerűen fejlődött a bál . . .

Ettek, ittak, mulattak. Nagyszerűen ment minden, mintha becsületes filiszterek lettek volna. Az apró bajokon hamar túltette magát a társaság. A kinek nem jutott szék, leült a földre vagy az ágy szélire. A kinek nem jutott pohár, ivott az üvegből olvasatlanul. S hogy kés nem volt elég, vagy villa, ki törődne azzal? Tessék elhinni, Mátyás király idejében még mindenki a kezével evett. Mégis csak nagy király volt az a kis Mátyás.

Hanem úgy éjfél tájt bajok kerekedtek. Valahogy hire ment a városban, hogy cigányéknál bál van. Kávéházakban, orfeumban, színház után mindenfelé eszevegték, hogy a fiuk nagyszerűen mulatnak.

— No azt megnézzük! — mondták a bohémek.

Es egyre szállingóztak a jövevények. Egy óraker már harmincan voltak a két kis szobában. Kettőre már ötvenen lettek. Háromkor hetvenöten lettek. Es Decskó is eljött, a nagy író . . .

Félóra mulva se étel, se ital nem volt a háznál. Es Decskó szomjas volt, mint egy sakál. Azt mondta:

dék, akár — tulajdorig fentartásával — letét képen átadni.

Minden tárgyról elismervény szolgáltatás az illető tárgy örök időközön át, a nemes ajándékozó nevével ellátva őriztetik meg.

A gyűjtemények tűz s betörés ellen biztosítva lévén, azokért minden irányban jóállást vállalhatunk.

Bizonyára mindenki szivesebben látja bármily becses ereklyéjét is biztos helyen, a tudományos közkinésnek sorában, mint otthon félre téve, eldugva.

Hazafias tisztelettel kérjük Debrecen városa minden nemes és áldozatkészre megnyerhető n. é. közönségét: a birtokuklevő muzeális tárgyaknak szives átengedésére.

Azon reményben, hogy kérelmünk nem leend eredménytelen, vagyunk

Kitűnő tisztelettel
Oláh Károly Lőfkovits Arthur
városi tanácsos Péter Gábor
a v. m. felügyelője. a v. m. id. őrei.

A nagy válság.

március 23.

Csüdtörtök elmúlt, de ember nincs, a ki arra vállalkozzék, hogy a magyar nemzet alkotmányát összetörje, megcsufolja.

Judás nem akadt. E helyett az a hír kelt szárnyra, hogy a *szabadelvű párt fel fog oszlani*, mert Mihelyt valaki vállalkoznék arra, hogy alkotmányellenesen kormányozzon, a szabadelvű párt jelentékeny része kilép és csatlakozik a hazafias ellenzéki pártokhoz.

A másik nevezetes hír az, hogy a disszidensek hosszas tanácskozást folytattak Kossuth Ferencel, a miből sokan azt következtetik, hogy az *abszolutizmus első életjelére a disszidensek belépnek a függetlenség pártba*.

— Ki tudnám inni a Dunát! . . .

A mikor a Dunáról beszélt, mindig pezsgőre gondolt.

A két házigazda visszavonult a spájzba tanácskozni. Most légy okos Domokos.

Végre hívták Jánost. Jánost, a ki nappal fűt az Athenaeumban, éjjel pedig takarító a fiuknál. És szóltak hozzá:

— Eredj fiam, János. Eredj és hozzá a Pallas-lexikonért pezsgőt.

János nagy finánc-zseni. Fölváltotta a Pallas-lexikont pezsgőre. (Azóta vannak kávéházak Budapesten, a hol a tudomány-szomjas közönség a Pallas-lexikont is olvashatja.)

Utóbb a Jókai száz kőtetét is megitták. De bizony a Klasszikus Regénytárat is lehörpintették . . . Az Isten győzi ezeket a fiukat itallal. (A Deeskó egymaga félóra alatt végez Shakespeare összes műveivel.)

Minék szaporítsam a szót? Másnap délelőtt tíz órakor besütött a nap. A fiuk azt mondták:

— Csak azért is legyen éjszaka!

Beesukták a spalétákat és gyertyákat gyújtottak. És megitták az íróasztalt, a könyvszekrényt és a falon lógó képeket. (Ez a János csakugyan finánc-zseni.)

Délben tizenkét órakor pontban vége volt a bálnak. A vendégek hazamentek, a fiuk lefeküdtek. Mondja az egyik:

— No, ez a multság igazán szépen sikerült!

Mondja a másik:

— Valóban. A lelkem ujjong örömben. De hol fogunk mi ezental lakni?

Vulpes.

A harmadik és legnevezetesebb hír pedig az, hogy a király némely meddő kísérletezés után mégis belátja, hogy a nemzet ellen az erőszak fegyvere nem vezethet célhoz és megadja a nemzetnek, a mit a kiegyezési törvény alapján kíván

Ebben az esetben pedig a király báró Bánffy Dezsőt bizza meg kormányalakítással, akinek nemzeti programja 67-es alapon ki-elégítheti az országot és hosszú időre biztosíthatja a békés, áldásos munkálkodást, ami végre a királynak is kell, hogy végső célja legyen!

*

Tisza a királynál.

Reggel 9 órakor gróf Tisza István megjelent a királynál. Kihallgatása rövid ideig tartott Előterjesztést tett és javasolta, hogy a király — mielőtt döntene — hallgasson meg még egy-két államférfut. Tisza ezután hosszabb ideig volt a kabinet irodában.

Lukács min. a királynál.

Lukács László pénzügyminiszter délelőtt fél tizenegykor 40 percig tartó kihallgatáson volt ő felségénél. Kihallgatása után felkereste Wekerle Sándort, a kivel hosszasan tanácskozott.

Lukács kijelentette, hogy az ő kormányalakítással való megbízásáról szó sincs. Ő azt semmi szín alatt el nem vállalná.

Wekerle a királynál.

Délelőtt nagy feltűnést keltett politikai körökben Wekerle Sándor váratlan meghívása a királyhoz.

A királyi meghívóval lakásán keresték Wekerlet, aki azonban a közigazgatási bíróságnál hivatalában volt, ahol délben kézbesítették neki a kabinetiroda értesítő levelét, hogy a király délután egy órakor fogadja.

Wekerle Sándor délután egytől kettőig volt kihallgatáson, mely előtt behatáran tanácskozott Lukács miniszterrel.

Wekerle a kihallgatás után kijelentette, hogy az ujabban alakult felette válságos helyzetre való tekintettel a király újra megkérdezte véleményét a politikai állapotokról.

— Erre én újból elmondtam ő felségének azokat a nézeteimet, melyeket legutóbb előterjesztettem. — E nézeteim ma sem változtak.

Arra a kérdésre: fedik-e az ő nézetei Andrassy Gyula nézeteit, Wekerle így felelt:

— Andrassy nézeteit nem ismerem.

— Kapott e megbízást valamely irányban?

— Nem kaptam és nem is kapok.

— Lesznek-e újabb kihallgatások?

— Erről nincs tudomásom, — Nekem további szerepem nem lehet, mert én a jelen viszonyok közt kormányalakításra nem vállalkozhatom!

A disszidensek tanácskozása.

Gróf Andrassy Gyula lakásán tegnap megjelentek az összes disszidens képviselők és hosszasan tanácskoztak vezérükkel. A tanácskozáson részt vett Kossuth Ferenc is.

A tanácskozás tárgyáról és eredményéről nem nyilatkoztak; de abból, hogy gyűlésükön mindvégig jelen volt Kossuth is, továbbá oly jelenségekből, melyek a beavattottak előtt rég ismeretesek, — azt lehet következtetni, hogy a *disszidens csoport a függetlenségi pártba való belépés előkészítéséről tanácskozott.*

Kilépések a szabadelvűpártból.

A szabadelvűpárt körében nagy a lehangoltság, míg a szövetség ellenzék pártköreiben fagyos nyugalommal várják a további eseményeket és meg vannak arról győződve, hogy a bécsi makaeskodás vége kudarc lesz és a nemzet győzni fog: a szabadelvűpártban vigasztalan sötétnek látják a jövőt.

Nagy izgatottságot keltett tegnap este az a hiradás, hogy egyes elégedetlenek ivet köröznek, melyet eddig már *huszonnyolcan irtak alá*. Az aláírók kijelentik, hogy abban az esetben, ha az új kormány parlamenten kívül alkotmányellenesen vállalkozik a kormányzásra: **a szabadelvűpártból azonnal kilépnek.**

Más oldalról azt jelentik nekünk, hogy a 13 szász képviselő szintén kívül áll már a szabadelvű párt kötelékén, úgy hogy a kirabbségi új kabinet legfőleg 100—110 szabadelvű párti képviselő támogatására számíthatna.

Szell Kálmán Budapesten.

Szell Kálmán ma ismét Budapestre érkezett s több havi tartózkodásra rendezkedett be. Ez az utazás a válság mostani stádiumában nagyon is figyelemreméltó.

Udvari ebéd.

Tegnap délután 6 órakor a királynál udvari ebéd volt, melyen 33 meghívott vett részt.

Az ellenzéki képviselők közül Bartha Ödön, Csernoch János, Krasznay Ferenc és Szalay László jelentek meg a király ebédjén.

A király lemondása.

Bécsből telefonozzák nekünk, hogy a magyar ellenzék elhatározása nagy izgalmat keltett. A helyzetet kétségbeejtőnek látják, mert elkerülhetetlennek tartják, hogy a király mégis engedni lesz kénytelen a magyar kívánságoknak. A keresztény-szocialista Deutsche Zeitung tegnapi számában azt írja, hogy az osztrák képviselőházban komolyan foglalkoztak a király lemondásának hírével. A lap szerint az volt a nézet, hogy *Ferenc Ferdinándnak könnyebb volna a helyzete, mert őt nem kötné a — koronázási eskü.*

Ez természetesen amily bécsi izü, ép oly balga beszéd. A míg Ferenc Ferdinánd le nem teszi a koronázási esküt, addig Magyarország alkotmányos királyának nem tekinthető. Ha tehát csak azért emlegetik a trónváltozást az osztrák képviselőházban, mert állítólag az új uralkodónak szabad keze lenne Magyarországgal szemben, ez bizony éretlen bécsi fecsegés. Ez a riasztó hír is nem annyira azt jelenti, hogy a király csakugyan lemond, hanem inkább azt, hogy igenis meghajol a nemzet alkotmányos kívánsága előtt és nem állja útját a kiegyezési törvény érvényesülésének.

Az elcserélt névjegyek.

A szórakozott pedáns.

— márc. 24.

Az it elmondandó történet a környéken esett meg. Szereplő személyei: két fiatal házaspár, akik baráti viszonyban éltek a multban és egy fél órai veszedelem után új-ból barátokká lettek.

Történt pedig, — mellékes, mi okból, — az egyik férj levélborítékban a praktika útján száz koronát küldött a másik férjnek. A birtokbavevő férj, mint pedáns hivatalnok és a rendnek barátja, névjegyét szedett elő zsebéből és a következő nyugtát állította ki a névjegy névtelen oldalára:

Küldött 100 koronát átvettem.

Ölel

A másik férj elolvasta a nyugtát, miközben nem fojthatott el egy mosolyt barátjának túlzott pedantériája felett, visszatette a borítékba és kabátja belső zsebébe sülyesztette. A férj barátoknak belső és nem belső zsebei tudvalevőleg azért szükségesek, hogy a bájos feleségnek legyen mit kutatnia. Az asszonyok ezt a műveletet tagadják ugyan a rajtakapásig; de a mi boldog névjegy tulajdonosunknak kedves oldalbordája rajtakapás nélkül is önmagának árulója lett.

A névjegy vételét követő napnak reggelén a csecsemő gyermekként ártatlanul szunnyadó kölesonádó hangos zokszóra ébred. Riadtan ül fel ágyában. Felesége ott áll a ruhafogas mellett igéző pongyolában és szakadó könnyzárban.

— Az istenért, mi történt, édesem?

Az asszony egy árva szót sem szól: de a megvetésnek és boldogtalanságnak mozdulatával nyújt feléje egy névjegyét.

A névjegynek név nélküli oldaláról a százkoronás nyugtát mosolygott a meglepett kabátzsebtulajdonosra, a másik oldalán pedig a következő tulajdonnév:

Senki Béláné

A magyarázat tudvalevőleg az ilyen helyzetekben mit sem használ. Az istentelen férjek annyi bünt halmoznak egymásra, hogy jog szerint nem is követelhetik az ellenük bizonyító látszattal szemben, csak úgy üres becsületszóra a hitelt. Jó szerencse, hogy a bajba került férjnek a becsületszón kívül egy kis esze is volt. Becsengette a szobalányt és elküldte a barátért.

Nyomban kiderült a tévedés. A pedáns mivoltára büszke bürokrata mélyen megszegyenülve vallotta be önmagának, hogy ő egy haszontalan, kis szórakozott.

A készülöben volt tragédiának pedig bünszerzője a divat. Amióta ő nagyságáék nem hordanak zsebet a szoknyájukon, nehogy a feszesen simuló kelmén támadó dudor a természetadta domborulatoknak harmóniáját zavarja, azóta a férji zsebek lettek a különböző női szükségleteknek hordozói. Keztyű, zsebkendő, miegymás a férfi zseben húzódik meg a legszebben. Így került oda a feleség névjegye is és így esett meg a csere...

NAPI HIREK.

Választási napló.

Április 3. Vác.

Április 4. Sopron Szeged, Győr.

Felolvasó est.

A katolikus kör hangversenye.

— márc. 24.

Dr. Wolaffka Nándor püspök azt az eljárását követi, a mit a furfangos egyszeri házigazda, t. i. az utolsó órákban hozatja fel a jó bort. Ez a hasonlat csak annyiban sánit, hogy eddig is a legnemesebb borokat élveztük asztaláról, — de a mit most nyújtott, az valóban kiemelkedik az egész sorozat szellemi menu-je felett.

Különben beszéljenek a tények.

Boros Lajos ur Schumannnak rhythmikus Két gránátossával rendeztetett meg, továbbá ugyanazon költőnek szerelmi hódolattal telített ajánlásával.

A szélesen elnyúló második számot dr. Jászay Rezső a főgimnázium igazgatója töltötte be, elmés és folyékony szabad-előadásával, melynek tárgya tapasztalatokban gazdag utazási élményei voltak. Észrevétlenül gyorsan pergett le az a félóra, melyet a tudós igazgató kalauzolásával mellett töltöttünk Európa legérdekesebb pontjain.

A harmadik számmal egy kedves ismerősünket láttuk viszont, a hallani rég vágyott Bódi Ellát, ki a Kegyelemi áriával ragadta el a művészetével betelni nem tudó közönséget, — majd pedig Erzsébet csodaszép imájával büvölte le hálás hallgatóságát. A Meyerbeer zenében megnyilvánuló ragyogó koloraturája, véghetlen terjedelműnek látszó bársonyos mezzv-szopránja, tökéletes emóciójának sikeres versenyre kelt a Wagner geniusszát is kielégítő lyrai teltségével, egyes momentumokban drámai erővé fokozódva.

Nagy hálával tartozunk a rendezőségnek, hogy városunk ez eddesszavu madarát rejtett fészékéből előcsalogatta s ezzel feljuttatta ama kedves emlékeket, melyek Traviata és Santuzza ideális alakjához fűződnek.

Vajha a tegnapi tapsvihár felgerjesztene a művésznek elszunnyadt ambícióját s legalább tárt karokkal várt vendégként lépne még néhány estére a színpadra Mascagni, Erkel vagy Verdi operáiban. Elég veszteség hárult reánk a másik *la Grange* visszavonulásával.

Oleschnitzky E. urhölgyben, a ki a következő számban aratta diadalait — rokonszenves művésznőt ismertünk meg. Lisztnak bravour-rhapsodiáját játszotta el csillogó technikával, férfiasan biztos billentéssel és káprázató velocitással. Szerénysége eleinte a lámpalázzal küzdött, de csakhamar erőt merített önjátékából s a virtuóz mester műve semmiben sem vallotta kárát az ő előadásában.

A zugó tetszészvihar ráadásra kényszeríté, midőn Chopinnek borongós romantizmusában mutatta be művészetének másik oldalát, a mesteri tagozást és a zokogó dalm plasztikus kialakítását.

A következő számot jelen sorok referálójának essay-e képezte, Vallás és Tudomány felirat alatt, melyben a Darwin-Mézes harc akut kérdésével foglalkozott.

A hangversenyre Szilágyi Imre hegedűjátéka alkotott koronát. Az ifjú művész keze ugyan ezidőszert a kardmarkolaton szokott nyugodni, — de a katonai zajos foglalatalkodás nem tudta mellőle elriasztani a muzsát. Erről beszéltek tegnap a bájos nővére pisicrét kísérete mellett elzengett Grieg-dalok, meg a szakadatlanul újra-követelt magyar dalok.

A hangverseny-termet zsufozásig tölté meg a legszebb közönség, mely az összes számokat osztatlan figyelemmel hallgatta.

Sanstort.

— **Ülés a kamaránál.** A kamara kereskedelmi osztálya tegnap délután ülésezett Szent-Királyi Tivadar elnöke alatt. Tárnyalta az osztály a fővárosi malom egyesület és a vidéki malom iparosok orsz. egyesületének átiratát, melyben arra kérték a kamarát, hogy lépjen fel azon visszás és egyoldalú kedvezményezést ellen, melylyel ma a dalmát malmok bírnak, minthogy az ottan régi szabályok alapján fennálló és a vám-szövetség intézkedéseivel is ellentétben levő

fogyasztási adó alól mentesek lévén, így a magyarországi malmokkal szemben egyenlőtlen kedvezményezett helyzetben vannak. Ezen a magyar malmok oda irányuló exportját szinte lehetetlenné tevő visszás helyzet megváltoztatására indított mozgalmat a szakosztály a kamara támogatására ajánlotta. Egy kerületbeli fakikészítő iparos kérelmezi a keresk. minszter urtól, hogy a tekenő, vályuk, kapa-kaszanyelekre esetleg fagyapotrát is tekintve, hogy azok kezdetlegesen előállított iparekkek és a nyers fától alig különböznek, engedélyeztessék a nyers fára szokásos mérsékelt díjszabás tétele. Az osztály pártolja a kérelmet. Az O. M. K. E. központja kérte a kamarát, hogy a postatakarék-pénztári reformok ügyében indítandó mozgalmat támogassa és az e kérdésben gyűjtött anyagot közölje. Az osztály összegezi az eddig felmerült kívánalmakat s azokat szakbizottsági uton kiegyesíti. A vasuti tarifa-reformok kérdésében a kamara nagyobb arányú adatgyűjtésre határozta el magát, a szakosztály javaslata szerint megválasztott utakon. A vasuti bérletjegy rendszer módosítása iránt javaslatokat tesz az osztály oly irányban, hogy kisebb körzetekre, vagy egyes vonalakra is adassanak ki bérletjegyek, esetleg az osztrák általános fizetési rendszer mellett. Végül a fogyasztási szövetségek adózása, a kormány gabona vásárlásainál a vidéki kereskedelem mellőzése, a tengerentuli szállítások közvetlen díjtelt élvezendő állomások kijelölése, végeladási és más folyó ügyekben mondott az osztály véleményét.

— **Az utolsó tea-estély.** A jövő vasárnap rendezendő teastély ügyében, mely utolsó lesz az évadban, a Szt.-Erzsébet-egyesület bizottsága ülést tartott, melyen a több oldalról felmerült kívánsághoz képest az ment határozatba, hogy azoknak a vendégeknek, akik ezt kívánják, hideg telyágotat is adnak vagy zsardinettót külön 60 fillér, illetve 40 fillér lefizetése mellett. A ki azonban nem kívánja a harapni valót, természetesen nem köteles reá és fizet, mint idáig volt, csak 1 koronát, melyért a hölgyek, mint eddig tették, kiszolgáltatják a théat. Különben az utolsó teastély nagyobb sikerére a következő hölgyek már is jelentékeny adományokkal voltak kegyesek hozzájárulni: Baróthy Béláné, Balázs Stefí, Dömök Béláné, Fauszt Elekné, Hutiray Béláné, Igyártó Sándorné, dr. Irinyi Istvánné, özv. Mayer Emilné, Miskolczy Lajosné, dr. Sárváry Gyuláné, Szikszay Gyuláné, Tesch Józsefné, Vecsey Imréné, Vidovich Menyhértné, Wolaffka Antalné, valamint Kontsek Géza, Mihály Sámuel, Riesz Lipót urak. Mostanáig adakozás útján így biztosítva van: 4 sonka, 5 kiló kolbász, 4 rud szálemi, 3 kiló teasütemény, tea, 10 kiló cukor, 160 zsardinetto, 50 drb. citrom, 200 zsemlye, 150 papirtálca, 150 papírservietta.

— **Hüvös napok.** A szeszélyes március alig hogy megmutatta a szép napsugaras tavaszi időt, most ismét komor télies színezetet öltött. A hó közepe táján előkerült felöltök pár nap óta újra nyugalomba mentek. Tegnap és ma hüvös északi szél süvöltött át vidékünkön, ami kellemetlenné tette a korzást. A hideg szél a levegő hőmérsékletét is jelentékenyen lehűtötte. De éppen a tavasz szeszélyességében bízva hisszük, hogy a barátságatlan napok is nemsokára véget érnek s teljes pompájában köszönt be a szép, mosolygó kikelet.

— **A derék huszár.** A huszár kaszárnyában történt, ahol a lovassági felügyelő nem régen látogatást tett. Ott álltak glédában a markos legények és mereven figyeltek a szigorú főtisztre.

Egyszerre odalép a felügyelő az egyik közlegényhez, a ki még feszesebb haptákba vágta erremagát.

— Melyik a legjobb ló az ezredben? — kérdezte a generális.

— A 40-es számú! — válaszolá a huszár.

— Miért?

— Mert kitünően jár és vágat; egy hibájat sincs, jól tartja a fejét és még csak hat éves.

- És ki a legjobb katona az ezredben?
- Szabó Mihály.
- Miért?

— Mert jóvaló ember, engedelmes, ügyes fiu, jól gondolja a lovát és a szerszámot. Minden közelességét pontosan teljesíti.

- És ki a legjobb lovas az ezredben?
- Szabó Mihály.
- Melyik az a Szabó Mihály?
- Én vagyok, jelentem alásan.

— **A kínai császár Ferenc József királynak.** A kínai császár francia nyelvű levele, melyet Jangcseng követ adott át Ferenc József királynak, magyarul így szól:

— Mi, Taching (Kína) császára, értesültünk Ausztria-Magyarország császára és apostoli királya ő felségének jó egészségéről. Mély alázattal megkaptuk császári anyánknek egy dekrétumát, amelyben kifejezést ad annak, hogy nagyon meghatották őt azok a jó kívánságok, amelyek abban az üdvözlőiratban foglaltak, amelyet felséged pekingi követ útján hevenedik születésnapja alkalmából hozzájuttatott. A mi két országunkat régóta baráti kötelékek fűzik össze és ezek a kötelékek ez épp oly eklatáns, mint becses próba által még napról-napra erősebbre fognak fonódni. hajtjuk, hogy legyen felséged országainak és népeinek örömteljes, tökéletes nyugodalma és kívánunk felségednek végtelen boldogságot, örök jólétet. Szíves örömet használjuk fel ezt az alkalmat arra, hogy császári anyánk egyenes parancsára Jangcseng követünk tolmácsolhassa a mi legőszintébb köszönetünket.

A levélen rajta van a kínai császár pecsétje.

— **Ügyvédek közt.** Két fiatal ügyvéd találkozik jégnap az igazságügyi palota előtt. Mindkettő aktát szorongat a hóna alatt.

— Sietek — nagyon el vagyok foglalva.

— Nekem is sok a dolgom . . . Én is szörnyű módon el vagyok foglalva . . .

Most egy harmadik kollega kerül hozzájuk.

— Szóval nagyon el vagytok foglalva, én azonban tudok valakit, aki még jobban el van foglalva mint ti . . .

— Nos ?

— Port-Arthur . . . — volt a kaján válasz.

— **Katonaintézeti alapítványi helyek.** A m. kir. honvédelmi miniszter a fiumei hadtengerészeti akadémiában, a katona tiszti árva fiúk és leányok nevelő intézetében, a katonai reáliskolában, a két katonai akadémiában és a katonai tiszti leányok nevelő intézeteiben az 1905-1906 tanévre betöltendő magán, közös és magyar állami alapítványi helyek elnyerése céljából a Pályázati hirdetményeket a városi tanácshoz megküldötte.

A városi tanács, tekintettel az első tanulmányokra és az életkorra, a katona tiszti árva fiúk és leányok nevelő intézetébe, valamint a katonai reáliskolába leendő felvételre vonatkozó hirdetményeket az elemi iskolák felügyeletével megbízott felekezeti hatóságokhoz, a többi hirdetményeket pedig a helybeli közép iskolák (ev. ref. és róm. kath. főgimnázium, állami főreáliskola és kereskedelmi akadémia) igazgatóságához tette át oly kérelemmel, hogy azt a hatóságuk alatt álló iskolák növendékei között hirdessék ki. A jelzett helyeken tehát a hirdetmények megtekinthetők.

Egyidejűleg a tanács intézkedett az iránt is, hogy a pályázati hirdetmények a városháznál is a katonai és illet. ügyosztálynak az emeleten 19 sz. a. levő hivatalos helyiségében naponta a hivatalos órák alatt megtekinthetők legyenek, hol úgy a pályázó ifjak, mint a szülők (gyámok) minden irányban nyerhetnek utbaigazítást. A hadsereg nevelő és képző intézeteiben a pályázati vég-határidő május 15 ik, a fiumei hadtengerészeti akadémiában július hó 31-ik napja, a közshadseregbeli és honvéd hadapród iskolákba valamint a honvédségi Ludovika aka-

démiában leendő felvételre még pályázat nem hirdettetett, ha a hirdetmény leérkezik, arról a közönség azonnal értesítettik.

— **A pápa nevenapja.** Rómából jelentik, hogy ott nagy fényvel ülték meg X. Pius pápa nevenapját. Este a Vatikánban nagy kivilágítást rendeztek. A Belvedere-udvart színes lámpákkal világították ki, a nagy diadalív alatt pedig a pápa mellszobrát reflektorral világították meg. Este tíz órakor nagy tűzijátékot rendeztek, amelyet a pápa is megtekintett. Nevenapja alkalmából a pápa külföldről és Olaszországból számos üdvözlőtáviratot kapott. X. Pius véget vetett annak a szokásnak, amely a XIII. Leó alatt jött divatba, hogy a bibornokok a pápát nevenapja alkalmából testületileg üdvözljék. Fogadás volt ugyan az idén is, de a pápa csak magánkönyvtárában várta az öt üdvözlő bibornokokat. Azt sem engedte meg, hogy a bibornoki kar dékánja régi szokás szerint beszédet intézzen hozzá. A fogadás tehát teljesen magánjellegű volt.

— **Utasítás.** Egy fiatal utazó nem juthatott tovább a kis városból, ahol megszállt. mert hófúvás következtében elakadt a vonat. — Haza sürgönyözött ilyképpen:

— Havazás! Vonat nem indul. Mit tegyek?

Rövidesen megérkezett a főnök válasza:

— Játsszék alsót! Amit nyer, küldje be!

— **Öngyilkos parasztasszony.** Hajduböszörményben öngyilkosságot követett el egy Kocsis Istvánné nevű ottani parasztasszony. Kocsisné már évek óta nehézkorban szenvedett és gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Hozzá tartozói előtt többször emlegette, hogy megunta az életét és öngyilkos lesz. Tegnap délelőtt az udvar egyik félreeső helyén felakasztotta magát. Mire ráakadtak már halott volt.

— **A turn-severini konzul német átírata.** A múlt évben a galaci konzul küldött német nyelvű átíratot Debrecen hatóságához. A városi tanács és a polgármester hazafias cselekedete értésére adta a konzul urnak, hogy a magyar hatóságok nem tartoznak a konzul ur német nyelvű átíratait elintézni. Annak idején a kormány elnöknek, Tiszának ez ügyben tanusított eljárása és nyilatkozata, melyet a Debrecenbe intézett a német nyelvű átírat ügyében egy hozzá intézett interpellációra adott, napokig izgatottságban tartották úgy a parlamentet, mint az országot. Tegnap a turn-severini osztrák-magyar konzul intézett német nyelvű átíratot a polgármesteri hivatalhoz. Felesleges meg is jegyeznünk, hogy a turn-severini konzul ur német nyelvű átírata hasonló elbánásban részesült, mint annak idején a galaci konzulé: a polgármester visszaküldötte azzal a megjegyzéssel, hogy a magyar állam hivatalos nyelve a magyar. Ugy látszik a romániai konzulátusok szándékosan mellőzik a magyar nyelvet és keresik az összeközvetést a magyar hatóságokkal.

— **Meglopott szegényházi lakó.** Érzékenyen megkárosította valaki, Szilágyi Mihály szegényházban lakó öregembert, akit keservesen összezsugorgatott 40 koronájától fosztott meg. Szilágyi tegnap kint járt a városban és pénzt, addig az ágyában levő egyik párnába rejtette. Valamelyik társa megles'e és kivette onnan. A rendőrség a tettest nyomozza.

— **Mai gyerek.** A nagy betyár Lackót mostanában távol tartják a háztól, mert otthon minden pillanatban várják a golya bácsit. Laci tehát, mint illetéktelen egyént, elvitték a nagymamájához. — Tegnap meglátogatta az apja, a kítől a kis zsvány megkérdezte:

— Ugy-e beteg a mamuska?

— Igen fiam.

— Mi baja? — kíváncsiskodott a gyerek.

— A foga fáj.

Amire a kis fiu ezt motyogta:

— Pedig igazán nagyon szeretném már tudni, hogy fiu lesz-e a kis testvérem, vagy leány?

— **Állatbetegségek Hajdumegyében.** A megye több helyén léptek fel az állatok között különféle betegségek. Kabán, Egyeken, Tiszacségén, Hajduböszörményben, Hajduszoboszlón a lovak között a rühkór egyre terjed. Nádudvaron a sertésvész pusztít. A megyei állatorvosi hivatal minden intézkedést megtett a bajok terjedésének megakadályozására.

— **Tanári pályázatok.** A debreceni ev. ref. főiskola tanítóképző intézetében megüresedett földrajzi és természetrajzi tanszékre a meghirdetett pályázati határidő tegnap március hó 22 én lejárt. A záros határidőn belül a következő okleveles tanárok adták be pályázataikat: Nagy Vilmos debreceni tanítóképezdei h. tanár, Majthényi András szatmári ref. főgymnáziumi tanár, dr. Szentpétery Zsigmond müncheni egyetemi docens és Szegedi Dezső nagyenyedi ref. főgymnáziumi tanár. A választást a májusi kerületi közgyűlés fogja megejteni.

— **Verekedő percesek.** Az üzleti verseny tette ellenségekké Gábor István és Spitz Jenő perceseket. A két haragos tegnap a szent Anna és Batthyányi-utca sarkán véletlenül összetalálkozott és rövid eszmecsere után hatalmasan elagyabugyálták egymást, esinos kis botrányt csinálva ezzel az utcán. A verekedő perceseket a rendőrök választották szét. Az eljárást megindították ellenük.

— **Az erélyes pap.** Egy angol pap különös eszközöz nyult, hogy községeknek hiveit a templomba kényszerítse. Nemrég vasárnap csak két ember jelent meg az istentiszteleten. A pap erre, kis csengővel a kezében, végigjárta a házakat, nagyot csezengett és harsány hangon a pokol büntetésével fenyegette meg azokat a hitetleneket, kik nem járnak a templomba. — A jövő vasárnap tele volt a templom.

— **Duhaj vendég.** Knöpfler Izidor Csapó-utca 24. szám alatti koresmájában mulatott vasárnap este Dobozi Sándor. Széles jókedvében egymásután üritgette a hosszú nyaku üvegeket. A sok jó ital végre is megártott a derék magyarnak, ami abban nyilvánult meg, hogy mindinkább büszkébb kezdett lenni. A koresmáros látván a veszedelmet nem akart neki több bort adni, de ez csak olaj volt a tűzre. Az önérzetes atyafi káromkodni, gorombáskodni kezdett, végül pedig bevverte a koresma egyik tükörlakát 70 korona kárt okezván a koresmárosnak, aki tegnap miután a kárt még józan fővel sem hajlandó megfizetni feljelentette a rendőrségen.

x **1 kilogram** szép mazsola 36 kr., 1 kg., papir héju dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 10 kr., 1 kg. családi kávé 1 frt. 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében. Csapó-u. és kenyéripiac sarkán.

x **A politikai válság** napjaiban senki sem nélkülözheti az újságolvasást. A most következő negyedév alkalmából tehát szívesen felhívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét hazánk legelterjedtebb, legkedveltebb napilapjára, a Pesti Hírlap-ra, mely ma igazán vezető szerepet játszik a politikában és sajtóban egyaránt. A Pesti Hírlap — mint az már általában ismeretes — minden irányban független, szókimondó, demokratikus szellemű lap; ezért lett a közönség kedvencévé. Vezéreként elsőrendű publicisták és politikusok írják, tárcáit a legkiválóbb írók. Politikai értesülései bőveket és megbízhatók. Rovatai közül a színház, a sport, a törvénykezés, ve-gyes és szerkesztői üzenetek — kedvenc olvasmányuk a nagyközönségnek. Esti levelei — Tóth Béla tollából — országos hírvégre emelkedtek. Tartalma mindig nagyobb más lapokénál. Ily előnyök mellett olvasóinak még külön kedvezményeket is nyújt. Minden elő-

fizető díszes nagy képes naptárt kap ajándékul és a Divat Salon című díszes nagy divat-újságot féláron rendelheti meg. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér, negyedére 7 korona, a divatlappal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetési pénzek postautalvánnyal küldendők: Budapest, Váci körút 78. Levelező lapon mutatványszámokat is lehet kérni.

x LETZTER JOZSEF fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujialussy-ház. Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x Akinek pénze nincs, de szüksége annál több, az menjen Kaiser Salamonhoz (Hatvan-u. 2.) hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők szőnyegek, garnitúrák, vásztak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányosabban heti 1 vagy 4 korona részletre kapható. — Ugyanott egy kereskedelmit égett könyvelő felvétetik.

x Mentze Henrik ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk *rendkívül leszállított áron* adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultatnak *gyári áron alól is.*

Mulatság.

— Cigány bál. Tegnap este Debrecen kávéházai és vendéglői csöndesek voltak. Nem szólt sehoh a cigányzene — csak a Bika nagytermében. A cigányok az elmúlt éjjel maguknak húzták és maguk mulattak, Pontban 10 órakor a Rákóczy induló hangjai mellett bevonultak: Magyarai Kálmáné, Magyarai Imréné és Kiss Béláné bálányák, helyet foglaltak az emelvényen, miután nyomban elkezdődött a tánc. És a füstös képű legények virágos jókedvvel járták a táncot, a kipirult képű szép cigánylányokkal és asszonyokkal. A cigánysoron nagy ünnepség volt, a betegsegélyző javára. A tegnapi bál mindenképpen jövedelmezett a betegsegélyzőnek. Volt sok felülfizetés és a mulatság még a betegek is meggyógyította.

TAVIRATOK.

Ujabb bomba Péterváron.

Pétervár, márc. 23. Alexis nagyherceg palotája előtt letartóztattak egy embert, a ki **bombát akart becsempészni** a nagyherceg palotájába. Az elfogott ember nem vált semmit, nevét se mondja meg. Csúpan ennyit jelentett ki:

— *Ha én nem, majd más!*

Ártatlanul elítélt orvosok.

Budapest, márc. 23. A múlt évben a budapesti büntető törvényszék Holéczy József, Urányi Miksa és Hegedüs Sándor volt fővárosi állatorvosokat sikkasztásért két évi fegyházra ítélte. Mind a hárman teljes ártatlanságukat hangoztatva a pör újra felvételért folyamodtak. A budapesti törvényszék ma mind a három elítéltet szabadlábra helyezte, mert oly újabb adatok merültek fel, melyekből az tűnik ki, hogy az elítéltek valóban ártatlanok. — A bíróság elrendelte az új tárgyalást.

Budapesti gabonatözsde

Budapest, márc. 23.

(Déli zárlat.)

Buza kínálat vétkedv mérsékelt, Bányai irányzat mellett 16,000 métermázsza került forgalomba 25—30 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérrel olcsóbb, tengeri változatlan, a többi változatlan. Idő: derült.

Buza áprilisra	18.64—66.
„ májusra	18.44—46.
„ októberre	16.72—74.
Rozs áprilisra	14.88—90.
„ októberre	13.58—60.
Zab áprilisra	14.18—20.
„ októberre	11.96—12.
Tengeri májusra	15.34—36.
Repece májusra	15.22—50.

Törvénykezés.

§ Ellopott tengeri. Mult év december 26-án történt, hogy Tar Jánostól Cs. Kiss Lajos nevű kocsisa és szomszédságába lakó testvérének két fia Tar József és Sándor nagyobb mennyiségű kukoricát loptak. A három legény ugyanis az ujévi bálba készült menni, de nem volt pénzüik. Miután mindhárom szerezni akartak valahonnan, közös megállapodással elhatározták, hogy feltörik Tar János kamaráját és az ott zsákokban elhelyezett kukoricát megdézsmálják. Ezt a tervet a bál éjjelén végre is hajtották. A gazda azonban másnap észrevette a lopást és csakhamar megtudta azt is, kik voltak a tolvajok, akiket aztán nyomban fel is jelentett. Időközben Cs. Kiss Lajos kocsisa ellen visszavonta a vádat és így csak a két Tar fiu ellen folyt az eljárás. A törvényszék tegnap tartotta ügyükben a főtárgyalást és lopás büntetéseben mondta ki őket bűnösnek, amiért 6—6 havi börtönt szabott rájuk. Az ítélet ellen a vádlottak felelbezték.

§ Megvert végrehajtó. Hatóság elleni erőszakkal vádolva állott tegnap a debreceni törvényszék előtt Pogácsás Mihály hajdudorogi földműves, aki a mult év november hó 28-án Tóth Mihály ottani adóvégrehajtót, mert az nála foglalni akart, megverte. Ugy esett a dolog, hogy az öreg Pogácsás adóhátralékban volt és miután többszöri felszólításra sem fizetett, a községi jegyző elküldte hozzá a végrehajtót, hogy az adó tartozása fejében nála foglalást eszközöljön. A tegnapi tárgyaláson a vádlott töredelmesen bevallotta tettét és lelkiismeretesen elmondta, hogy ő bizony haragjában a földhöz teremtette a végrehajtó urat. A törvényszék az őszinte vádlottat 14 napi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Meglopota a barátját. Keservesen összekuporgatott pénzeskékjéről fosztotta meg Demkó János kocsist Hári Pál, vele egy helyen szolgálatban levő hetes, aki Demkónak ládájában tartogatott 60 koronáját a mult év szeptember 18-án ellopta és azzal megugrott. A tolvajt a rendőrség annak idején csakhamar kézrekerítette és az ellopott pénz alig néhány krajcár hijával megtalálták nála. Tetteért tegnap vonta felelősségre a törvényszék és lopás vétségében mondva ki bűnösnek jogerősen 14 napi fegyházra ítélte.

Hirdetések
Szabadság-ban
jutányos áron
felvétetnek.
Csapó-utca
9.

Telefon
275.

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:			
Budapest felé (vegyesvonat) —	d. e.	9	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	3	16
Budapest felé (gyorsvonat) —	regg.	4	57
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	8	07
Budapest—Nagyvárad felé —	este	12	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	10	12
Csak P.-Ladányig — — —	este	11	10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	8	08
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	5	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	3	51
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	6	56
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	7	50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	2	27
Csak Szatmárig — — — —	reggel	12	10
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	5	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	8	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	6	11
Csak Nyiregyházig — — —	d. u.	4	19
m. á. vasutól	reggel	12	35
vásártérről — — —	reggel	5	44
m. á. vasutól	reggel	5	09
vásártérről — — —	reggel	8	16
H.-Böszörmény	d. e.	8	07
B.-Sz.-Mihály	d. e.	11	16
felé	d. u.	11	25
m. á. vasutól	d. u.	4	38
vásártérről — — —	d. u.	4	11
m. á. vasutól	d. u.	12	12
vásártérről — — —	este	12	46
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	6	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	06
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	4	23
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	9	35
		4	31
Budapestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.		
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	1	50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	6	40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	5	45
		9	35
Bpestől Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel		
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	7	25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	9	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	05
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)			
		9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.		
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	2	2
Budapest—N.-várad felől — —	éjjel	6	41
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	2	24
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	2	15
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	5	15
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	40
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	4	46
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	11	37
Csak M.-Szigetről — — —	este	3	55
Szatmár felől — — — —	este	10	01
Csak Szatmárról — — — —	reggel	6	40
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	30
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31
Csak Nyiregyháztól — — —	d. u.	7	50
Kassa—Miskolc felől — — —	reggel	3	48
vásártérről — — — —	reggel	7	38
mávasúthoz — — — —	d. e.	7	40
vásártérről — — — —	este	11	06
B.-Sz.-Mihály	este	11	06
vásártérről — — — —	este	6	51
H.-Böszörmény	este	6	51
felől	d. u.	9	46
vásártérről — — — —	d. u.	8	52
mávasúthoz — — — —	d. u.	1	38
vásártérről — — — —	d. u.	3	34
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	3	35
F.-Abony felől mávasúthoz —	d. u.	5	45
O.-Köcs—Polgár felől vas. térre	reggel	5	44
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7	54
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	7	13

Iskolázott lucfenyők, Picea Excelsa.

	10	100	1000	10 000	drb.
30-40) cm.	2	15	100	750	)
) ma-					)
40-50) gas	5	25	150	1000	) kor.

Kuszórozsa. Virága teljes, bíborpiros. Futása 8-10 méteres. Falak lúgasok, verandák befuttatásán a legnagyobb hatást keltő kuszónövény. A telet takarás nélkül kiállja. Darabja erősség szerint 1-2 korona.

kapható:

Tóth Imre. faisk. kezelőnél.
MÁRAMAROS BORSÁN.

PLOMBUS New-York. 104. E. 106. Str !

PLOMBUS!

250.000 halálrat 1 év alatt

**Nincs többé fogfájás!
odvasfog!
bűzősszáj**

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombus ne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamata; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség neto vábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó Heves me.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdtem a működését

Kölcsönöket nyujtváltóra, költelezvényekre, értékpapírokra árukra

Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvekre és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vételeire vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca

1 sz. I em.

Az igazgatóság.

Eladó:

egy lipesei Blütner f. pianoo és egy új szép Szalon butorozott igen olcsón: Kossuth-utca kereszt épület. 45 sz.

Lovass és Ladányi

féle divatru üzleteket megvettük. Az összes tömegárú Piac utca 7 sz. Vecsey-ház.

rendkívüli olcsó áron eladottnak. Donogán és Somossy

állandó főüzlete

Kistemplombazár.

Nyíló virágok, esokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat és más kertészeti vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcsó ár és pontos szállítás biztosított.

Még sohasem létezett óriási választékban

feltűnő olcsó árban vásárolhatók

férfi-fiu- és gyermek-ruhák

Frank Rezső Debrecen legnagyobb ruha áruházában

Bika szálloda mellett.

Tavaszi férfi felöltő 17 K.

Elegáns kivitelű 20-22 K.

Különleges különféle színben

24-28 K. és feljebb.

Viselő férfi öltöny 14 k.

Jó Cheviot öltöny 16-18 K.

Gyönyörű gamarn többféle új

divatú színben 20-26 K.

Legjobb Francia kamgaruból

30-32 és feljebb.

Növendék öltöny 10 kor.

14-től 15 éves ifjak részére,

Tartós Cheviotból 12-14 K.

Újdivatú kamgaruból 18-20 K.

Gyermek öltöny 5 K.

(3-10 évesek részére)

Tartós cheviotból 6-7 K.

Gyönyörű nadjóság 8-10

Óriási szövetraktár

Legújabb divat szerint készül

nek mindennemű ruhák saját

műhelyemben.

PÁRTOLJUK A HAGYART

s vegyünk csakis Magyarországon

Legfinomabb kivitelű igen célszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányszó készlet

csak 5 koronába

kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalatú, 1 hozzávaló pipaszár, 1 célszerű dohányszó, 1 gyufatartó, 1 tajték szivarszópóka, 1 szivartárcs, 1 házi pipa szárral együtt, 1 tajték szivarszópóka, 1 szivarvágó, 1 szivar hamutartó, 10 drb. összesen.

4 és fél kiló, körülbelül 50 drb. különféle illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tönkremenésé folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat mélyen leszállított áron potom 6 frt 40 kr-ért szállíthatom bárkinek, és pedig:

6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével,
6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
6 drb amer. szabad ezüst evőkanál,
12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál,
1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkánál,
1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál,
6 darab angol „Viktoria” pohártálca,
1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapest, VIII., Örménygy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és egy darab szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak

5 kor. 90 fillér.

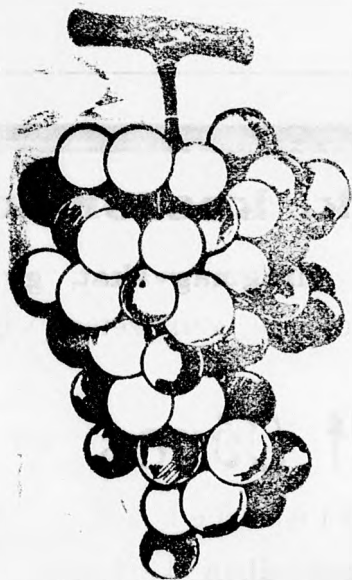
Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett.

csak 5 korona.

Millentum telep Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, s mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

Debrecen.

50 tag részére alkalmi egyesületet alakít

100 drb. 3⁰/₀ magy. jelzalog nyerem. sorsjegy

együtt megvásárlására oly formán, hogy a tagok

20 korona

havi részletet fizetnek be 25 hónapon át és a felszámolásakor minden résztvevő a társasági vagyon 50-ed részét kapja ki.

Az időközileg befolyt nyeremények a társaság vagyonát képezik.

Evenként 3 huzás; főnyeremények: 200,000, 100,000 és 75,000 korona.

Jelentkezések csak fenti korlátolt számban fogadtnak el. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt fenti intézet.

Tökéletes kutszivattyuk,

kerti-fecskendők, uthengerek, ülőpadok, asztalok, minde építkezési vasöntvények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával, költségmentesen, helyben

első kézből, jutányosan

csakis gyártelepünkön vásárolhatók!

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott vas- és rézöntődenk, gépmunkáló-, kazán- és kovács

műhelyeink — egyes osztályaikban s kitűnő szakerek által

vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik:

Eszterga- és gyaluménkák 2 m. átmérőig végeztetnek

Gazdasági- és iparigépek szakszerűen olcsón javíttatnak

Gőzhengerfurások — a gépek leszerelése nélkül —

!!! vidéken is teljesíttetnek !!!

Gépalkatrészek — bármely anyagból való — helyben

állíttatnak elő! Elég az ócska darabok beküldése, hogy helyet-

tük pontosan munkált új darabok szállíttassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a

fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan és jutányo-

sabban lesz kiszolgálva — s csak önérdéke ellen vét, ha a

hazai iránti bizalmatlanságból fentiekre meggyőződést szerezni

nek kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel

Debreceni vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utcában. — (Sürgöny és levélcím: Vasöntőde, Debrecen.)